

Editorial

Vážení členové České společnosti pro evropské a srovnávací právo,

zatímco se Evropská unie zmítá v nejrůznějších krizích (a slovenské předsednictví není jednou z nich!), my pro Vás máme tři skvělé zprávy.

Za prvé, ČSESP uspěla v soutěži o **evropský grant Jean Monnet**, ze kterého budeme až do srpna 2018 čerpat štědrý podporu pro naše aktivity. Můžete se tedy (i nadále) těšit na podnětné akce, které pro Vás průběžně připravujeme.

Za druhé, jednou z podporovaných aktivit je i **pravidelný Newsletter**, který můžete očekávat dvakrát ročně. V prvním vydání Vám přinášíme informace o proběhlých akcích Společnosti, o aktualitách ve světě evropského práva, o publikacích našich členů a o dalších připravovaných akcích a projektech.

Za třetí, díky evropskému grantu jsme také dostali příležitost oživit **grafickou identitu** ČSESP. Jak jste si již možná všimli, začátkem roku jsme začali používat nové logo a momentálně intenzivně pracujeme na přípravě nového webu, který nám snad přinese svěží vzhled a víc prostoru pro komunikaci s Vámi.

Doufáme, že se Vám logo líbí, že pro Vás bude Newsletter zajímavým čtením a že Vás uvidíme na některé z našich dalších akcí. Pokud pro nás máte **jakékoli návrhy, komentáře či podněty**, dejte nám vědět, třeba emailem na info@csesp.cz.

Přejeme Vám příjemné čtení!

Jménem Výboru,
Zuzana Vikarská
Tajemnice ČSESP

Česká společnost pro evropské a srovnávací právo

Czech Society for European and Comparative Law

vznik: 28.08.2007
IČO: 22668390
e-mail: info@csesp.cz

Obsah

Proběhlé akce	1
Mezinárodní lidskoprávní závazky postkomunistických zemí	1
Politics of judicial independence and judicial accountability	2
PhD Workshop 2015	2
Workshop: Uprchlícké kvóty jako nástroj řešení krize?.....	2
Konference ČSESP & MZV: Dopad práva EU na českou legislativu..	3
Kongres FIDE 2016	3
Připravujeme	4
Moot court z práva EU	4
PhD Workshop 2016.....	4
Workshop: Jak učit právo EU? ..	4
25 let od zrušení RVHP	4
Další zajímavosti	4
Národní konvent o EU: ochrana spotřebitele na digitálním trhu..	4
ELI: Annual Conference and General Assembly.....	4
Příloha č. 1: Výběr z aktuální publikační činnosti členů	i
Příloha č. 2: Aktuality ze světa evropského práva	ii

Proběhlé akce

V uplynulém roce jsme zorganizovali několik konferencí a workshopů a vyslali jsme zástupce na mezinárodní kongres FIDE do Budapešti.

Přinášíme Vám krátké zprávy z jednotlivých akcí, přičemž nadpis většiny událostí je zároveň **hyper-textovým odkazem** na web ČSESP, kde můžete najít další informace a často taktéž **fotodokumentaci**.

Ze dvou akcí (uprchlický workshop a květnová konference na MZV) jsme pořídili videozáznam, na který se můžete podívat na [YouTube kanálu ČSESP](#). Sledovat můžete také naši stránku [na Facebooku](#).

Mezinárodní lidskoprávní závazky postkomunistických zemí

Vila Grébovka, Praha, 15. října 2015

V říjnu 2015 se v Praze uskutečnila konference organizovaná Českou společností pro evropské a srovnávací právo, Právnickou fakultou Masarykovy univerzity a Institutem CEELI, věnovaná otázce **lidskoprávních mezinárodních smluv**.

ČR se dlouhodobě prezentuje jako stát, který své působení v oblasti lidských práv „bere vážně“. Zásady demokracie, právního státu, univerzálnosti lidských práv, ale i zapojení se do práce mezinárodních organizací, jako je Rada Evropy, Rada OSN pro lidská práva, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, Mezinárodní organizace práce či EU, jsou považovány za **základní hodnotové východisko a cíle české zahraniční politiky**. I s ohledem na výše uvedené otevřela konference problematiku mezinárodních smluv o lidských právech v českém a slovenském prostředí s cílem nastolit otázky týkající se specifík těchto mezinárodních smluv a zároveň přiblížit **proces** jejich sjednávání a ratifikace a následně jejich **dopad** do právní, politické a společenské reality států.

Jedním ze stěžejních témat konference byla v českém prostředí doposud poněkud opomíjená problematika **podmínek**, za nichž dochází k uzavírání mezinárodních smluv o lidských právech. Zajímavé závěry a pozorování prezentovali **autoři projektu Mezinárodní lidskoprávní závazky ČR: trendy, praxe, příčiny a důsledky** podpořeného Grantovou agenturou ČR: Hubert Smekal, Jozef Janovský, Vladimír Týč, Petr Kilian a Katarína Šipulová. Konference však přivedla k diskusi u společného stolu také řadu dalších **teoretiků a praktiků** z ČR i SR,

kterí nabídli svůj vhled do práce s mezinárodními smlouvami o lidských právech na půdě národních parlamentů či ministerstev zahraničních věcí, nebo o jejich aplikaci v soudní praxi či mimovládě sféře.

Z konference vzešla i publikace, která je online dostupná [zde](#).

Politics of judicial independence and judicial accountability

PF UK, Praha, 16.-17. října 2015

V říjnu 2015 naše Společnost poprvé spolupracovala s norským výzkumným centrem **PluriCourts** a výsledkem byl workshop na téma *Politics of judicial independence and judicial accountability*.

Účastníky přivítal a celý workshop zahájil **děkan PF UK Jan Kuklík**. V průběhu víkendu o tématu přednášeli a diskutovali Veronika Bílková, Simone Benvenuti, Andreas Føllesdal, Jan Komárek, David Kosař, Christoph Krenn, Wiggo Storhaug Larssen, Thierry Renoux, Hubert Smekal, Nino Tsereteli a Geir Ulfstein. Workshopu a jeho doprovodného programu se dále zúčastnili a svými názory přispěli do diskuse i Tomáš Friedel, Alžběta Kubitová, Aina Nessoe, Jana Ondřejková, Katarina Šipulová, Elin Helen Kvalvik Utvik a Robert Zbíral.

Workshop splnil svoji **komparativní roli**, když umožnil přítomným hostům vyslechnout příspěvky týkající se soudcovské nezávislosti a odpovědnosti v mnoha odlišných vnitrostátních právních rádech i v rámci některých mezinárodních organizací. Zároveň nabídl dostatek prostoru pro **kritické zhodnocení** jednotlivých příspěvků v rámci **bohaté diskuse**, a to nejen při oficiálním programu konference, ale taktéž během neformální sobotní večere.

PhD Workshop 2015

PF UK, Praha, 6.-8. listopadu 2015

O druhém listopadovém víkendu se na pražské právnické fakultě odehrál již třetí ročník PhD Workshopu, jehož cílem bylo nabídnout vybraným doktorandům možnost posunout jejich výzkum na kvalitativně jinou úroveň. **Doktorandi** studující na domácích i zahraničních univerzitách prezentovali své výstupy, které byly podrobeny detailní konstruktivní **kritice** ze strany etablovaných výzkumných pracovníků a pedagogů, ale také se dočkaly reakce na kolegiální úrovni od ostatních studentů. Na tvářích některých účastníků občas bylo po vyslechnutí nemilosrdných mentorských zhodnocení vidět mírné zklamání či dokonce zděšení, obrátem je však vystřídal **odhodlání** zlepšit vlastní výzkum a posunout se o krok dál.

Kromě **individuální zpětné vazby** na studentské práce byly velkou přidanou hodnotou i dvě teoretické **přednášky** – **Barbara Havelková** se studenty diskutovala o metodologii právního výzkumu a **Robert Zbíral** představil využití kvantitativních metod v právní vědě. Tečku za celým prodlouženým víkendem napsali **Michal Bobek** a **David Kosař**, kteří vedli závěrečný kulatý stůl a diskusi na téma *Od disertačního projektu k publikaci*.

Diskuse se však nevedla pouze na formální úrovni, nýbrž i v rámci **neformálních** večerních posezení, kterých se pravidelně účastnili studenti i mentoři. PhD Workshop tak jistě splnil i svoji společenskou roli jako příležitost pro setkání nadšenců z českých a slovenských právnických akademických kruhů.

Workshop: Uprchlícké kvóty jako nástroj řešení krize?

PF UK, Praha, 17. prosince 2015

Tématem tradičního neformálního předvánočního setkání členů a příznivců ČSESP se v roce 2015 staly **uprchlické kvóty**. V předvánočním týdnu se na půdě pražské právnické fakulty sešli zástupci akademie i praxe, aby společně diskutovali o vhodnosti kvót jako nástroje řešení migrační krize i o dalších souvisejících otázkách.

Workshop zahájil **děkan PF UK Jan Kuklík**, který zároveň nabídl přítomným účastníkům historický pohled na uprchlické kvóty. Mezinárodně-právní perspektivu nabídla **Věra Honusková** z PF UK, na jejíž příspěvek navázala **Nataša Chmelíčková** z Ministerstva vnitra ČR, které se zamýšlela nad případnými plusy a mínusy aktivace směrnice 2001/55/ES o dočasně ochraně.

O lidskoprávním rozměru kvót pojednaly příspěvky **Ondreja Hamuláka**, **Oty Hlinomaze** a **Haralda Christiana Scheue**. Nechyběla ani zmínka o slovenské žalobě proti rozhodnutí o uprchlických kvótách, jejíž šance na úspěch analyzovala **Zuzana Vikarská**. **Robert Zbíral** pak představil právní a politické limity hlasování v Radě a svůj pohled na celou problematiku přidal i vládní zmocněnec pro zastupování ČR před SDEU **Martin Smolek**. Tečku za oficiálním programem workshopu udělal **Jan Grinc**, který kriticky zhodnotil legislativní návrh trvalého relokačního mechanismu.

Mnohé zajímavé podněty vzešly i z diskuse, která pak pokračovala v neformálním duchu po skončení workshopu **v restauraci Lokál**.

Konference ČSESP & MZV: Dopad práva EU na českou legislativu

MZV ČR, Praha, 13. května 2016

Tradiční velká konference spolupřátel s Ministerstvem zahraničních věcí ČR tematicky navázala na konferenci z roku 2014, která se věnovala dopadům evropeizace na český právní řád. Tentokrát bylo vymezení užší a účastníci se zaměřili na **dopady unijního práva** na českou legislativu. První panel pojal téma holisticky, druhý se zaměřil na institucionální otázky, třetí se věnoval vlivům na konkrétní právní odvětví a program uzavřela všemi oblíbená a nakonec i docela žhavá „katovna“. Zdá se, že se podařilo namíchat profesně i názorově pestrý a reprezentativní mix prezentujících a komentátorů.

Vyznění většiny příspěvků, pokud lze hromadně zhodnotit, bylo **značně skeptické**. První vlna kritiky směřovala k nedostatkům **unijního legislativního procesu** a jeho výstupům, které výrazně ztěžují implementaci závazků z členství. Ač zástupkyně Komise Zuzana Malůšková hájila dobré úmysly Komise a její snahu vyjít státům vstříc, velkou část obecnostva zřejmě nepřesvědčila. Na druhou stranu, i dle řady příspěvků, odpovědnost za neuspokojivý stav implementace mají **rovněž vnitrostátní aktéři**, kteří často přejímají právo EU mechanicky, případně jej využívají k prosazení vlastních cílů, které v původních aktech vůbec nefigurovaly. Ve výsledku se zdá, že česká legislativa a její tvůrci vnímají tu unijní stále více jako **vetřelce** než jako pomocníka, a ač byly v průběhu jednání navrženy i možnosti nápravy situace (např. koncept minimální transpozice Richardem Králem), o jednoznačně pozitivním vývoji zatím asi nelze mluvit.

Konference se zúčastnilo přes 150 účastníků, a jelikož šlo jako každý rok pravděpodobně o největší setkání členů ČSESP, akce splnila také svou **společenskou roli**. Pozitivní zpětnou vazbu jsme získali i od řady účastníků, k čemuž jistě přispělo také to, že všechny případné kritické hlasy byly raději preventivně pozvány rovnou do panelů (*tímto zdravíme Huberta Smekala*). Samozřejmě, vždy je co zlepšovat, takže **poučení** nedostatků letošního ročníku budeme příští rok zvláštní pozornost věnovat managementu přísunu kávy v závěrečných fázích setkání. ☺

P.S.: Děkujeme Martinu Kopovi za psaní **online přenosu** na [Facebooku ČSESP](#), **video** z konference je také dostupné na [Youtube](#).

Kongres FIDE 2016

Budapešť, 18.-21. května 2016

Naše Společnost je hrdým členem **Mezinárodní federace pro evropské právo (FIDE)**, která sdružuje národní asociace věnující se právu EU a která pravidelně organizuje **mezinárodní kongres** evropského práva. Ten si představte jako největší setkání (několika stovek) příznivců evropského práva, na kterém se diskutují předem vybraná témata. Za Výbor ČSESP se letos kongresu zúčastnili **Michal Bobek** (předseda ČSESP, vyslán také coby člen SDEU) a **Robert Zbíral** (také národní zpravodaj), z členů ČSESP dále **Michal Petr** a **Jan Malíř**, kteří za ČR také napsali národní zprávy.

Co se týče **fungování FIDE**, asociace vykazuje velmi volnou strukturu: neexistuje žádný stálý sekretariát, v zásadě chybí rozpočet a dokonce i webová stránka (jedná se o ní už přes osm let!). Fakticky jedinou aktivitou FIDE je právě pořádání **bienálního kongresu**, za nějž je zodpovědné národní sdružení země, ve které kongres proběhne. Tato země také po dva roky před kongresem FIDE předsedá a formálně jej vede. Nejvyšším orgánem

FIDE je Steering Committee, ve které zasedají představitelé výborů členských sdružení. Program zasedání sice čítal přes 10 bodů a jednání trvalo více než 2 hodiny, průběh však odpovídal omezené působnosti FIDE. Konsenzuálně bylo rozhodnuto o přidělení pořadatelství kongresu v roce 2024 **Polsku**, přičemž ještě předtím bude kongres pořádat **Portugalsko** (2018), **Nizozemí** (2020) a **Bulharsko** (2022).

Odborná část kongresu se skládala z plenárních jednání a tří paralelních sekcí. Na plenárních vystupovaly těžké váhy typu Koena Lenaertse či Armina von Bogdandyho, na diskuzi ovšem místo nezbývalo. Odborné sekce pokrývaly 3 témata, ke kterým byly sepsány **národní zprávy** (1. Evropská bankovní unie, za ČR text napsali V.Belling, L.Marek a M.Vojta; 2. Soukromoprávní vymáhání soutěžního práva: M.Petr a J.Kindl; 3. Vertikální dělba moci v EU: R.Zbíral a J.Malíř). Všem autorům moc děkujeme za jejich čas, nasazení a energii – kvalitní národních zpráv ČR je patrná už jen z rozsahu, v jakém je na ně odkazováno v úvodech a závěrech sborníků z jednotlivých sekcí.

Pro dokreslení atmosféry na FIDE přinášíme postřehy Roberta Zbírala:

*Popravdě, ze své sekce jsem nebyl nijak zvlášť nadšen, šlo v zásadě o **soubor monologů** členů publika, na které neměl kdo reagovat, protože hlavní a institucionální zpravodajové plnili spíše role moderátorů. Problém byl i ve **velmi homogením euronázoru** většiny účastníků, který by se dal shrnout následovně: „U rozdělení pravomocí je vše v pořádku, instituce a mechanismy na evropské úrovni fungují dobře, problémy jsou buď virtuální, nebo způsobené někým mimo bruselsko-lucembursko-štrasburskou triádu.“ Každý kritický či dokonce opačný*

názor se střetl s nevěřícím pozvednutím obočí. **Kontrast** s postoji na „naší“ květnové konferenci ČSESP nemohl být větší.

Naopak velkou pochvalu si zaslouží úroveň **doprovodného programu**, který odpovídal významu a statusu řady hostů. Ovšem i při slavnostních večerech a coffee breacích se mi zdálo, že se účastníci shlukovali dle klíče národnost – příslušnost k instituci EU – seniorita, a **dynamika** tak byla trochu odlišná od běžných konferencí či workshopů. Kongres FIDE tak lze ve finále vnímat spíše jako **politicko-společenskou** než odbornou záležitost.

Připravujeme (..aneb poznačte si do diářů)

30. 10.	Moot Court: písemné kolo
4-6.11.	PhD Workshop (Bratislava)
2. 12.	Moot Court: ústní kolo
19. 12.	Jak učit právo EU? (Praha)
19. 12.	Valná hromada (Praha)
20. 12.	Výročí zrušení RVHP (Praha)

Moot court z práva Evropské unie

PF UK, Praha, podzim 2016

Slyšeli jste o moot courtech, ale nebyli jste si jistí, jestli je to pro Vás to pravé? Chtěli byste si vyzkoušet své dovednosti prezentace právního případu v písemné i ústní formě? Zajímají Vás právní otázky s celoevropským přesahem? ČSESP vyhláší 1. ročník česko-slovenského moot courtu z práva EU.

Pro koho? Účastnit se mohou studenti ze všech českých a slovenských právnických fakult ve tříčlenných nebo čtyřčlenných týmech, kteří mají chuť jít za hranice každodenního studia, osvojit si nové právní dovednosti a naučit se při tom něco nového z oblasti evropského práva. Soutěž bude probíhat v českém / slovenském jazyce a je koncipována jako úvod do světa mootování – je tedy vhodná zejména (avšak jistě nejen!) pro studenty nižších ročníků, bez dřívější zkušenosti s aktivitou podobného typu.

Téma? Aktuální problematika práva EU s přesahem do oblasti lidských práv a dalších ústavních otázek. Konkrétní zadání případu bude publikováno na začátku akademického roku 2016/2017.

Kdy? Podzim roku 2016 – předběžný termín pro odevzdání písemných podání je 30. října 2016, ústní kolo se odehraje 2. prosince 2016 (TBC).

A co dál? Sledujte [událost](#) na Facebooku, [web ČSESP](#) a další informační kanály na svých fakultách, kterými budou postupně doplňovány další informace, pravidla, zadání případu a podkladové materiály.

PhD Workshop 2016

PF UK, Bratislava, 4.-6. listopadu 2016

Po třech českých zastávkách se vlak jménem „PhD Workshop“ vydá na Slovensko. Dějištěm 4. ročníku workshopu se začátkem listopadu stane Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě.

Zájemci o účast se mohou přihlásit **do 31. srpna** zasláním životopisu a abstraktu své disertační práce na info@csesp.cz. Bližší info: na [webu](#).

Workshop: Jak učit právo EU?

PF UK, Praha, 19. prosince 2016

Před Vánoci pro Vás připravujeme celodenní workshop na téma „Jak učit právo EU“. Potkáme se na pražské právnické fakultě a budeme diskutovat o tom, co a jak učit v (základním) kurzu práva EU na českých právnických fakultách, proč (a do jaké hloubky) je třeba se věnovat určitým tématům a co je vůbec cílem výuky práva EU.

Na workshopu dostanou prostor akademici z českých i zahraničních právnických fakult, praktikující právníci, ale také studenti, kteří se podělí o své čerstvé zážitky ze studia práva EU na různých univerzitách doma i ve světě. Cílem workshopu je kriticky zhodnotit současnou situaci, diskutovat o možnostech případných změn a zároveň přinést inspiraci pro stávající vyučující i ty, kteří se na tuto dráhu teprve chystají.

Na workshop „Jak učit právo EU“ plynule naváže **Valná hromada ČSESP** (detaily ještě upřesníme, ale termín je 19. 12. od 19.00). Kromě setkání členů a příznivců ČSESP bude na programu valné hromady i zhodnocení činnosti ČSESP za poslední dva roky, představení budoucích akcí a volba členů Výboru.

25 let od zrušení RVHP

PF UK, Praha, 20. prosince 2016

Ve spolupráci s Právnickou fakultou UK v Praze připravujeme celodenní konferenci na téma **25 let od zrušení Rady vzájemné hospodářské pomoci**. Cílem konference je zhodnocení fungování RVHP a jejího vlivu, stejně jako vlivu jejího zrušení, na společenské a politické postavení jejích bývalých členů v současném globálním světě. Naším záměrem je vytvořit program konference, v jehož rámci se střetnou pohledy odborníků z mnoha společenských vědních oborů od historie přes sociologii až po právo.

Další zajímavosti

Národní konvent o EU: ochrana spotřebitele na digitálním trhu

Dne 3. června 2016 se uskutečnil kulatý stůl Národního konventu o EU, který se zaměřil na ochranu spotřebitele na digitálním trhu. Za rekordní účasti hostů se diskutovalo o sdílené ekonomice a on-line platformách. Odborným garantem byla Katedra podnikového a evropského práva Fakulty mezinárodních vztahů VŠE. Více informací [zde](#).

European Law Institute: Annual Conference and General Assembly

Ve dnech 7.-9. září 2016 se uskuteční konference a valná hromada spolku European Law Institute, jehož členy jsou i někteří naši členové. Více informací [zde](#).

Zpracovali:

Jan Exner a Zuzana Vikarská

Další autoři textů:

Vojtěch Bartoš, Pavlína Hubková, Katarína Šípulová a Robert Zbírál.

Všem děkujeme za spolupráci!

Příloha č. 1: Výběr z aktuální publikační činnosti našich členů

Antoš, Marek. Fiscal stability rules in Central European Constitutions. In: Adams, Maurice, Fabbrini, Federico a Larouche, Pierre (eds.): *The Constitutionalization of European Budgetary Constraints*. Oxford: Hart Publishing, 2014.

Antoš, Marek. Finanční ústava: raději maják než stěžeň! *Právník* 1/2015, str. 26–48.

Bobek, Michal; Prassl, Jeremias (eds.) *Air Passenger Rights: Ten Years On*. Oxford: Hart Publishing, 2016.

Bobek, Michal (ed.): *Central European judges under the European influence: the transformative power of the EU revisited*. Oxford: Hart Publishing, 2015. (Do publikace přispěli i Zdeněk Kühn a David Kosař.)

Bobek, Michal (ed.): *Selecting Europe's judges: a critical review of the appointment procedures to the European Courts*. Oxford University Press, 2015. (Do publikace přispěl také David Kosař.)

Brezina, Peter; Lojek, Antonín. *Delikt cizoložství v proměnách času*. Ostrava: Key Publishing, 2015.

Bartošek, Jan; **Broulík, Jan.** *Ekonomický přístup k právu*. Praha: C.H. Beck, 2015.

Broulík, Jan. Ekonomický přístup k právu v USA a Evropě: příčiny odlišného rozšíření. *Jurisprudence* 3/2015, str. 3–14.

Grmelová, Nicole. *Vybrané kapitoly z evropského obchodního práva*. Praha: Oeconomica, 2015.

Lähteenmäki-Uutela, Anu; **Grmelová, Nicole.** European Law on Insects in Food and Feed. *European Food and Feed Law Review* 1/2016, pp. 2–8. Dostupné [zde](#).

Hamulák, Ondrej. Is Charter of the Fundamental Rights of the EU Taking Social Rights Seriously? *European Studies: The Review of European Law, Economics and Politics* 2/2015, pp. 14–28.

Hamulák, Ondrej. Listina základních práv Evropské unie jako okolí ústavního pořádku ČR. *Acta Iuridica Olomucensia* 3/2015, str. 7–30.

Hubková, Pavlína. Czech Republic. In: Monti, Giorgio (ed.): *EU law and*

interest on damages for infringements of competition law: a comparative report. EUI, Law Working Paper 11, 2016, pp. 83–105. Dostupné [zde](#).

Kindl, Jiří. K deliktu narušení hospodářské soutěže orgány veřejné správy a k jeho plánované novelizaci. *Právní rozhledy* 7/2016, str. 229–266.

Kindl, Jiří. Úprava konkurenčních doložek v novém občanském zákoníku – pokus o vyplnění mezer. *Právní rozhledy* 12/2015, str. 419–456.

Kindl, Jiří; Petr, Michal. Czech Republic. In: Kilpatrick et al. (eds.), *Compatibility of Transactional Resolutions of Antitrust Proceedings with Due Process and Fundamental Rights & Online Exhaustion of IP Rights*. Springer, 2016, pp. 155–184.

Kopa, Martin. The algorithm of the margin of appreciation doctrine in light of the Protocol no. 15 amending the European Convention on Human Rights. *International and Comparative Law Review*, 1/2015, pp. 35 – 51.

Kopa, Martin. Věc Jones a další proti Spojenému království (Imunita zástupců státu a přístup k soudu v případě mučení). *Přehled rozsudků Evropského soudu pro lidská práva*, 2/2015 (vol. 18), str. 103 – 111.

Kosař, David. *Perils of Judicial Self-Government in Transitional Societies*. New York: Cambridge University Press, 2016. *Comparative Constitutional Law and Policy*.

Kosař, David; Lixinski, Lucas. Domestic Judicial Design by International Human Rights Courts. *American Journal of International Law* 4/2015, pp. 713–760.

Kühn, Zdeněk. Towards sophisticated theory of precedent? Prospective and retrospective overruling in the Czech legal system. In: Steiner Eva (ed.), *Comparing the Prospective Effect of Judicial Rulings Across Jurisdictions*. Springer 2015, pp. 143–162.

Kühn, Zdeněk. Ultra Vires Review and the Demise of Constitutional Pluralism: the Czecho-Slovak Pen-

sion Saga, and the Dangers of State Courts' Defiance of EU Law, *Maasticht Journal of European & Comparative Law* 1/2016, pp. 185–194.

Kühn, Zdeněk. Reasoning of the Czech Constitutional Court. In: Andras Jakab (ed.) *Comparative Constitutional Reasoning*, Oxford: Oxford University Press, 2016.

Kratochvíl, Jan. Test racionality: skutečně vhodný test pro sociální práva? *Právník* č. 12/2015, s. 1052–1074.

Januš, Jan; **Léko, Kristián.** *Kurz právní sebeobrany*. Praha: Grada, 2016.

Ličková, Magdalena. Post-Lisbon Exercise of EU Competence in the Field of Foreign Investment: Coping with the International Projection of Intra-EU Complexity". *Czech Yearbook of Public & Private International Law*, 2015 (vol. 6), pp. 315–343. Dostupné [zde](#).

Nejedlý, Josef. Oliari a další proti Itálii (komentář, registrované partnerství a manželství osob stejného pohlaví). *Přehled rozsudků Evropského soudu pro lidská práva*, 2/2016, str. 105–119.

Dufek, Pavel; **Smekal, Hubert (eds.)**. *Lidská práva v mezinárodní politice*. Praha: Wolters Kluwer, 2015.

Smekal, Hubert; Vyhnánek, Ladislav. Equal voting power under scrutiny: Czech Constitutional Court on the 5% threshold in the 2014 European Parliament Elections. *European Constitutional Law Review* 1/2016, pp. 148–163.

Stehlík, Václav; Hamulák, Ondrej; Jirásek, Jan; Bončková, Helena; Petr, Michal. *Unijní právo před českými soudy*. Praha: Leges, 2014.

Vikarská, Zuzana. The Slovak Challenge to the Asylum-Seekers' Relocation Decision: A Balancing Act. *EU Law Analysis (online)*, December 2015. Dostupné [zde](#).

Zbiral, Robert. Comparing the intensity of scrutiny for 'domestic' and implementing bills: does transposition of EU law reduce political contestation in national parliaments? *Journal of European Public Policy* [online] 2016. Dostupné [zde](#).

Příloha č. 2: Aktuality ze světa evropského práva

- Občané Velké Británie rozhodli dne 23. června v referendu o tzv. **Brexitu**, tj. **vystoupení UK** z Evropské unie. Těsný [výsledek](#) referenda (52:48) vyvolal v britské politice obrovský chaos. V uplynulých dnech ze svých funkcí **odstoupili** premiér David Cameron, lídr kampaně *Leave* Boris Johnson, jakož i předseda strany UKIP Nigel Farage.
- Proces vystoupení státu z EU je upraven v [čl. 50 Smlouvy o EU](#). Tato tzv. **rozvodová klauzule** předpokládá, že vystupující členský stát **notifikuje** své rozhodnutí Evropské radě. Po notifikaci začne Unie s vystupujícím státem jednat o podmínkách vystoupení, jakož i o nastavení budoucích vztahů. V případě Brexitu však tato jednání ještě neprobíhají, jelikož Británie své rozhodnutí opustit EU zatím formálně nenotifikovala.
- [Dohoda](#) mezi EU a Velkou Británií (tzv. **Bremain Deal**), kterou uzavřely členské státy v únoru 2016, je momentálně vzhledem k výsledku britského referenda obsoletní a pravděpodobně se ztratí v propadlišti dějin.
- Evropská komise** přijala ve středu 1. června tzv. *rule of law* opatření **vůči Polsku** v reakci na údajné porušování principů právního státu. Tento krok Komise je relativně kontroverzní vzhledem k tomu, že Smlouvy pro takové opatření Komise nenabízejí **právní základ**. Více informací o opatření proti Polsku naleznete na [webu Evropské komise](#), kritiku pak třeba v [rozhovoru s P. Kaczyńskim](#).
- V úterý 24. května se v Radě EU (ve složení *General Affairs Council*) uskutečnil druhý **rule of law dialog**, ve kterém se členské státy zaměřily na **migrační krizi** a shodly se zejména na tom, že **práva a povinnosti** migrantů jsou neoddělitelně spjaty a že je spravedlivé žádat od migrantů, aby respektovali evropské hodnoty. Tento dialog byl již druhý v pořadí, první se konal loni během lucemburského předsednictví a věnoval se tématu digitálního vnitřního trhu. V listopadu čeká členské státy **vyhodnocení** těchto dialogů o právním státu pod taktovkou slovenského předsednictví.
- Přistoupení EU k Evropské úmluvě** o lidských právech je v důsledku stanoviska Soudního dvora [C-2/13](#) pořád v nedohlednu. V uplynulých měsících však byly vydány dva klíčové rozsudky týkající se **vzájemné důvěry** mezi členskými státy. Soudní dvůr se ve svém dubnovém rozsudku [C-404/15 Aranyosi](#) zabýval otázkou, zda lze občana EU vydat do státu, ve kterém existuje hrozba krutého a nelidského zacházení. V květnu pak Evropský soud pro lidská práva ve věci **Avotiņš (17502/07)** řešil uznání a výkon kyperského rozsudku v Lotyšsku a komentoval i stanovisko Soudního dvora ve věci C-2/13. Snad nejdůležitější část rozsudku Avotiņš však je, že tzv. **Bosphorus presumption** je stále naživu.
- Evropský Parlament a Rada EU přijali dne 27. dubna dlouho připravované **Nařízení o ochraně osobních údajů (2016/679)**. Nařízení v mnohém navazuje na existující směrnici [\(95/46\)](#), ale navíc se snaží zapracovat tzv. *právo být zapomenut* do kontextu (nejen) sociálních sítí. Toto nařízení vstoupí v účinnost dne 25. května 2018.
- V návaznosti na zrušení tzv. *safe harbour* Soudním dvorem v rozsudku [C-362/14 Schrems](#) připravila Evropská komise návrh nového **EU-US Privacy Shield**. Factsheet z dílny Evropské komise naleznete [zde](#).
- Německý spolkový ústavní soud vynesl dne 21. června [rozhodnutí](#) ve věci **Gauweiler** (na webu BVerfG je také k dispozici tisková zpráva [německy](#) i [anglicky](#)), k otázce legálnosti nakupování státních dluhopisů Evropskou centrální bankou. Německý ústavní soud vzal v potaz rozsudek Soudního dvora [C-62/14](#) ze dne 16. června 2015 (který **neoznačil** za akt **ultra vires**), přičemž však kriticky poznamenal, že jelikož je ECB nezávislá, zvýšená kontrola musí přijít právě od ESD. Rozsudky ESD i BVerfG jsou zajímavým příkladem soudního dialogu a jsou plny odkazů na ústavní identitu a suverenitu.
- Zatímco před Soudním dvorem stále probíhá řízení o dočasném [relokačním rozhodnutí Rady](#), jehož legalitu napadlo žalobou Slovensko [\(C-643/15\)](#) a Maďarsko [\(C-647/15\)](#), instituce EU se zabývají novým návrhem nařízení, kterým se má **reformovat** tzv. **dublinký systém**. [Návrh](#) Evropské komise byl v médiích ostře kritizován pro zavedení sankce (nazvané „solidární příspěvek“) ve výši **250.000 eur** za každého nepřijatého žadatele o azyl. Návrhem nařízení se momentálně [zabývá](#) Rada EU.
- Evropská unie uzavřela dne 18. března **dohodu s Tureckem**, která má vést k ukončení nelegální migrace z Turecka do EU. (Factsheet k dispozici [zde](#), zpráva o implementaci dohody [zde](#), právní analýza S. Peerse [zde](#).) Tuto dohodu napadl 22. dubna N.F. (fyzická osoba) **žalobou** podanou na Tribunál [\(T-192/16\)](#), ve které argumentuje mimo jiné rozporem s ustanoveními Listiny EU a tvrzením, že Turecko není bezpečnou třetí zemí.
- Evropské instituce se shodly na návrhu nařízení, kterým se zřídi **společná pohraniční stráž** pro Schengenský prostor. Stručný factsheet Komise naleznete [zde](#), informace o aktuálním stavu legislativního procesu pak [zde](#).
- Generální advokátka Kokott ve svém stanovisku ve věci **Achbita (C-157/15)** navrhla, že zákaz nošení **islámských šátků** na pracovišti může být v souladu s právem EU, pokud tím zaměstnavatel sleduje konzistentní politiku náboženské a ideologické neutrality na pracovišti. Před Soudem také probíhá podobný případ **Bougnaoui (C-188/15)**, ve kterém bude ve středu 13. července zveřejněno stanovisko GA Sharpston. Uvidíme, jakou pozici k otázce islámských šátků nakonec zaujme Soudní dvůr.